

Når du modtager efterløn

A-KASSEN FOR HØJTUDDANNEDE

Magistrenes Arbejdsløshedskasse

mæ

Denne pjece fortæller i hovedtræk om de regler, der gælder, når du er på efterløn. Du kan bl.a. læse om forskellige praktiske forhold, om reglerne for arbejde og indtægter og om dine pligter og rettigheder. Du er altid velkommen til at kontakte os, hvis der er noget, du er i tvivl om.

Efterløn og arbejde

Når du er på fleksibel efterløn, må du arbejde ubegrænset. Dine arbejdstimer vil blive fratrukket din efterløn time for time. Arbejdet kan udføres her i riget (Danmark, Grønland og Færøerne), i et andet EØS-land (EU + Island, Norge og Liechtenstein) eller for en dansk arbejdsgiver i lande uden for EØS (læs mere på side 11).

Den eneste undtagelse er, at du ikke må arbejde i din ægtefælles virksomhed eller i en virksomhed, du selv eller din ægtefælle har bortforpagtet. Du må heller ikke arbejde i din egen virksomhed, medmindre du har fået særlig tilladelse til det.

Hvis du som fuldtidsforsikret har mere end 29,6 arbejdstimer i løbet af en uge, kan du ikke modtage efterløn i den uge (mindsteudbetalingsreglen).

Har du arbejdstimer ud over fuld arbejdstid i en uge, skal de »overskydende« timer modregnes, inden du igen kan få udbetalt efterløn. Hvis de overskydende timer ikke er modregnet inden fem uger, bortfalder de.

Udbetaling af efterlønnen

Efterlønnen udbetales bagud for fire eller fem uger ad gangen.

Ved hver periodes slutning skal du sende et efterlønskort til MA, hvor du oplyser om arbejde og eventuelle indtægter, der skal modregnes. Vi sender dig automatisk et nyt efterlønskort sammen med specifikationen over udbetalingen af din efterløn. På efterlønskortet vil den kommende periodes start- og slutdato være fortrykt. Du kan også finde udbetalingsperioderne på MA's website, **ma-kasse.dk**.

Husk, at du kan udfylde efterlønskortet elektronisk via MA's selvbetjening. Få en pinkode på **ma-kasse.dk**.

Du kan læse mere om, hvordan du udfylder efterlønskortet i pjecen, »Sådan udfylder du dagpenge-/efterlønskortet«.

Din efterløn vil være til disposition senest den sidste bankdag i hver måned.

Seks-måneders erklæring

Hvis du ikke har arbejde og ikke har selvstændig virksomhed, kan du i stedet vælge at sende os en efterlønserklæring for seks måneder ad gangen, så slipper du for at udfylde og sende dit efterlønskort hver måned. Det samme kan du gøre, hvis du forventer at have arbejde i de næste seks måneder, så du ikke skal have udbetalt efterløn. Kontakt os, hvis du er interesseret i disse ordninger. Seks-måneders erklæringen indsendes til MA i marts og september hvert år.

Frivillig indbetaling af ATP

Når du er på efterløn, har du mulighed for frivilligt at indbetale bidrag til ATP. Du skal selv betale halvdelen af beløbet, mens staten betaler den anden halvdel. Hvis du ønsker at betale ATP-bidrag, trækker MA automatisk 0,76 kr. (i 2008) pr. udbetalt efterlønsstime. Du har en gang om året mulighed for at ændre din beslutning om frivillig betaling af ATP-bidrag. Hvis du ønsker at ændre din beslutning, skal vi have skriftlig besked inden 10. januar.

Fradrag i efterlønnen – arbejde

I det følgende kan du læse om, i hvilke situationer vi skal trække i din efterløn, og på hvilken måde vi trækker.

Lønmodtagerarbejde

Alt arbejde – lønnet som ulønnet – medfører som udgangspunkt fradrag i efterlønnen.

Dog er der nogle former for frivilligt arbejde, du kan udføre uden fradrag i efterlønnen. Læs mere om det under afsnittet, »Det må du gerne, når du får efterløn«.

Arbejdstimer fratrækkes din efterløn time for time. Det har ingen betydning, om arbejdet er udført uden for almindelig arbejdstid.

Hvor meget der skal fratrækkes din efterløn, afhænger af din efterlønsats, når eventuelle pensioner er fratrukket. For hver times arbejde, du har i løbet af en uge, fratrækker vi 1/37 af din efterløn.

Eksempel: Et medlem får udbetalt 1.665 kr. om ugen i efterløn (før skat), svarende til 45 kr. pr. efterlønstime. Medlemmet arbejder samtidig 10 timer om ugen.

Der skal fratrækkes $10 \times 45 \text{ kr. pr. uge} = 450 \text{ kr.}$ i den ugentlige efterlønsbetaling. Medlemmet får udbetalt $1.665 - 450 = 1.215 \text{ kr. pr. uge.}$

Lempeligere fradrag ved lav timeløn

Hvis du har en timeløn under omregningssatsen (185,94 i 2008), vil du få et lempeligere fradrag for de første 30.870 kr. (2008-niveau). Oplys i givet fald din timeløn på efterlønskortet.

Undervisning

Hvis du har undervisningsjob for eksempel på gymnasium eller hf, hvor du får løn for forberedelsestid, skal den samlede tid fratrækkes din efterløn. Hvis der ikke findes en overenskomst, der fastsætter forberedelsestiden – eller din arbejdstid på anden vis er »ukontrollabel« – skal arbejdstiden beregnes ud fra din løn med den gældende omregningssats (185,94 kr. i 2008). Arbejdstiden er som udgangspunkt ukontrollabel, når arbejdet udføres hjemme, og i tilfælde hvor arbejdets udførelse normalt kræver forberedelse.

Freelance- og honorararbejde

Udfører du arbejde, som du får honorar for, skal du skrive honoraret på efterlønskortet. Vi vil så omregne honoraret til løntimer med den gældende omregningssats (185,94 kr. i 2008).

Eksempel: Du har fået et honorar på 2.500 kr. Honoraret omregnes til timer: $2.500 : 185,94 = 13,4$ timer.

Freelance- og honoraropgaver kan være både lønarbejde og selvstændig virksomhed, og det kan ofte være vanskeligt at afgøre, om det er det ene eller det andet. Vi beder dig derfor kontakte os, hvis det ikke er helt klart, så du ikke kommer i klemme. Hvis det viser sig, at du er selvstændig i relation til lovgivningen, kan du miste efterlønnen.

Hvis dit freelancearbejde er en del af en godkendt, selvstændig bibeskæftigelse, skal du skrive dine arbejdstimer, ikke din indtægt, på efterlønskortet under feltet »Selvstændig virksomhed«.

Befordringsrabat

Som efterlønner kan du få rabat på abonnementskort hos de fleste kollektive trafikelskaber. Kontakt trafikelskabet og hør nærmere.

Frdrag i efterlønnen – indtægter

Nedenfor kan du se nogle eksempler på indtægter, der skal frdrages i efterlønnen – og nogle, der ikke skal. Bemærk, at der ikke er tale om en udtømmende liste. Kontakt os, hvis du er i tvivl om, hvorvidt en indtægt skal fratrækkes eller ej.

Indtægter fra arbejde mv.

Som udgangspunkt skal alle indtægter, som stammer fra arbejde mv., frdrages i efterlønnen. Det gælder fx:

- løn, rådighedsløn for en periode, hvor der ikke udføres arbejde, eller ydelser, der træder i stedet herfor (fx fratrædelsesgodtgørelse og lignende)
- udbetalt dagpengegodtgørelse for 1. og 2. ledighedsdag (G-dage)
- indtægter fra de fleste borgerlige ombud og offentlige og private hverv.

Der skal dog ikke ske frdrag for

- efterløn efter § 8 i funktionærloven, efterindtægt efter kapitel 6 i tjenestemandspensionsloven, godtgørelse for usaglig opsigelse efter § 4, stk. 3 i Hovedaftalen og § 2 b mv. i funktionærloven, fratrædelsesgodtgørelse efter § 2 a i funktionærloven eller godtgørelse efter ligebehandlingslovene
- ydelser efter lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension
- licensafgifter, biblioteksafgifter, Koda/Grammex-afgifter og lignende.

Bemærk, at indtægter fra licensafgifter, biblioteksafgifter, Koda/Grammex-afgifter og lignende ofte stammer fra selvstændig virksomhed, fx i form af selvstændig bibeskæftigelse som forfatter, komponist eller lignende. Kontakt MA, hvis du har den slags indtægter. Det er nemlig meget vigtigt, at du ikke driver selvstændig virksomhed i efterlønsperioden, uden at du har fået tilladelse til det, da du ellers kan miste din efterløn.

Ferie

Der skal ske frdrag i efterlønnen for feriegodtgørelse og ferie med løn på det tidspunkt, hvor du holder ferien. Det gælder også, når feriegodtgørelse udbetales efter ferieårets udløb, uden at ferien holdes. Det er dog en forudsætning, at der er en udbetaling af efterløn at foretage frdrag i. Du bliver derfor ikke trukket i efterlønnen, hvis du på udbetalingstidspunktet er i arbejde i et sådant omfang, at du ikke skal have efterløn. Eller hvis du på udbetalingstidspunktet ikke længere modtager efterløn, fx fordi du er blevet folkepensionist.

Feriegodtgørelse, der ved overgangen til efterløn eller ved flytning til udlandet udbetales som et engangsbetøb, uden at ferien holdes, medfører også fradrag i efterlønnen, hvis det sker inden for tre måneder før overgangen til efterløn eller i efterlønsperioden.

Udbetaling af små beløb efter ferielovens § 30, stk. 2 og 3, og § 34 a (højst 500 kr., 1.000 kr. og 1.500 kr. efter skat og arbejdsmarkedsbidrag) medfører ikke fradrag i efterlønnen. Der er tale om, at

- arbejdsgiveren kan udbetale beløb på 500 kr. eller derunder ved fratræden
- Feriekonto eller andre, der administrerer feriegodtgørelsen, udbetaler feriegodtgørelsen ved ferieårets begyndelse, uanset om ferien holdes, når beløbet er på 1.000 kr. eller derunder
- Feriekonto, eller andre, der administrerer feriegodtgørelsen, eller arbejdsgiveren udbetaler feriegodtgørelsen ved ferieårets udløb, hvis beløbet er på 1.500 kr. eller derunder.

Udgangspunktet er, at du mister en dags efterløn pr. optjent feriedag. Hvis din feriegodtgørelse eller løn i ferieperioden er på et mindre beløb end fradraget i efterlønnen, kan du få udbetalt forskellen som efterløn. Hvis du holder ferie i et ansættelsesforhold, (når du arbejder på deltid i efterlønsperioden), kan du få omregnet din feriegodtgørelse fra dage til timer og få efterløn med fradrag for de beregnede ferietimer.

Formueindtægter mv.

En række indtægter, som ikke hidrører fra et arbejdsforhold, skal ikke fradrages i efterlønnen. Det gælder fx:

- renter, aktieudbytter og lignende, arv, gaver, gevinster og underholdsbidrag
- indtægter ved udlejning, der ikke kan betragtes som erhvervsmæssig, og overskud af egen bolig
- indtægter ved salg af fast ejendom
- forpagtningsafgift.

Andre indtægter

Der skal ikke ske fradrag for

- erstatninger, herunder erstatning efter lov om forsikring mod følger af arbejdsskade
- invaliditetsydelse
- invalidepensioner
- enkepensioner
- efterlevelseshjælp i henhold til kapitel 10 a i lov om aktiv socialpolitik.

Hvad må du, når du er på efterløn

- Du må deltage i alle former for kurser og uddannelser
- Du må deltage i det meste frivillige, ulønnede arbejde
- Du må deltage i fritidsaktiviteter
- Du må have borgerligt ombud, offentlige og private hverv
– bemærk, at de fleste indtægter herfra skal fratrækkes efterlønnen.

Frivilligt, ulønnet arbejde

Selv om udgangspunktet er, at alt arbejde – lønnet såvel som ulønnet – medfører fradrag i dagpengene, findes der undtagelser. Det gælder frivilligt arbejde i humanitære, kirkelige, kulturelle og sociale organisationer. Du må udføre dette frivillige arbejde uden begrænsninger, under forudsætning af at arbejdet er ulønnet, ikke kan udbydes som almindeligt lønarbejde og ikke kræver en særlig uddannelse.

Hvis arbejdet kan udbydes som almindeligt lønarbejde eller kræver en særlig uddannelse, må du udføre det uden fradrag i efterlønnen i op til gennemsnitligt fire timer om ugen. I det tilfælde må arbejdet dog ikke have med den primære drift og vedligeholdelse at gøre, medmindre arbejdet altid har været udført af ulønnet arbejdskraft, og dette også er tilfældet i andre lignende organisationer. Før du begynder et frivilligt arbejde, skal du altid spørge os, om det vil medføre fradrag i din efterløn.

Fritidsaktiviteter

Fritidsaktiviteter medfører ikke fradrag i efterlønnen. Fritidsaktiviteter er ulønnede, hobbyprægede aktiviteter, du deltager i af interesse, og som ikke kan udbydes som almindeligt arbejde. Du må fx gerne deltage i foreningsarbejde, være indsamler i en nødhjælpsorganisation eller udføre almindeligt vedligeholdelses- og reparationsarbejde i dit eget hjem.

Du må også udføre kunstnerisk arbejde uden erhvervsmæssig sammenhæng. Du må fx gerne skrive til skrivebordsskuffen eller male for din egen fornøjelses skyld – du må bare ikke forsøge at få dine arbejder udgivet, solgt eller på anden måde prøve at tjene penge på din kunstneriske virksomhed. Gør du det, skal du kontakte os, så vi kan vurdere, om du driver selvstændig virksomhed, og hvordan det har indvirkning på din efterløn. Hvis du er i tvivl om, hvorvidt en aktivitet er en fritidsaktivitet eller arbejde, så spørg os for en sikkerheds skyld!

Selvstændig virksomhed

Du må ikke drive selvstændig virksomhed, medmindre du i forvejen har fået tilladelse fra MA. Du kan få tilladelse til at drive en mindre, selvstændig bibeskæftigelse.

For at få tilladelsen skal du sandsynliggøre, at den samlede arbejdstid i virksomheden kan holdes inden for 400 timer om året, og at virksomhedens nettoindtægt højst er på 63.667 kr. om året (i 2008, beløbet satsreguleres hvert år). Du skal beskrive det forventede omfang af aktiviteter og tidsforbrug i virksomheden, for at der kan gives tilladelse. Kontakt os i god tid, før du ønsker at begynde virksomheden.

Vær opmærksom på, at forfatter- og skribentvirksomhed typisk er selvstændig virksomhed.

Hvis du har drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang (min. 30 timer om ugen) i de sidste tre regnskabsår inden overgangen til efterløn, kan du søge om at fortsætte virksomheden på halv tid (962 timer om året eller 18,5 timer pr. uge).

Hvis du påbegynder selvstændig virksomhed, uden at du har fået en tilladelse, standes udbetalingen af din efterløn.

Arbejde i din ægtefælles virksomhed

Du skal være opmærksom på, at der i forhold til efterløn ikke skelnes mellem, om det er dig selv eller din ægtefælle/registrerede partner, der ejer en virksomhed. Det betyder, at du næsten altid vil blive anset for at drive selvstændig virksomhed, hvis du arbejder i din ægtefælles virksomhed, uanset hvor få eller mange arbejdstimer du lægger i den. I det tilfælde vil du miste retten til efterløn.

Læs mere
Du kan læse mere i Arbejdsdirektoratets pjece, »Om at drive selvstændig virksomhed samtidig med efterløn«. Pjecen kan du få hos MA, eller du kan downloade den på www.adir.dk.

Dine pligter, når du får efterløn

- Du skal fortsætte med at være medlem af MA, mens du modtager efterløn, og du skal betale medlemsbidrag.
- Du skal hver måned indsende et udfyldt efterlønskort til MA – eller du skal to gange om året indsende seks-måneders erklæringen.
- Du har pligt til at oplyse os om ændringer i dine forhold. Du skal fx kontakte os, hvis der sker reguleringer eller ændringer i dine pensionsforhold, hvis du ansøger om social pension, hvis du påtager dig et hverv, hvis du deltager i frivillige, ulønnede aktiviteter, eller hvis du tager til udlandet.

Skattefri præmie

Hvis du har udskudt efterlønnen, til du har haft efterlønsbeviset i mindst to år, og til du har haft mindst 3.120 timers arbejde, vil du fortsat kunne spare op til den skattefri præmie, hvis du har arbejdstimer, efter du er gået på efterløn. For hver gang du herefter arbejder 481 timer, optjener du en præmieportion på 10.967 kr. (i 2008). Du kan optjene op til 12 præmieportioner svarende til 131.604 kr. (2008-tal). Bemærk dog, at der sker fradrag for udbetalt efterløn. Præmien udbetales som et engangsbeløb, når du fylder 65 år. Du får udbetalt præmien fra MA.

Udlandet

Du kan frit opholde dig her i riget (Danmark, Grønland og Færøerne) eller i et andet EØS-land (EU + Island, Norge og Liechtenstein) uden at miste retten til efterløn. Det gælder, hvad enten du vælger at bosætte dig, arbejde eller blot holde ferie. Hvis du arbejder i et andet EØS-land, skal du måske arbejdsløshedsforsikres dér, men du vil stadig få din efterløn fra Danmark. Hvis du har planer om at flytte til udlandet, bør du i god tid, inden du flytter, kontakte MA.

Du kan også få efterløn, hvis du opholder dig midlertidigt uden for det danske rige/EØS-området. Det har du lov til i op til tre måneder per kalenderår. Er du væk i en længere periode, stilles din efterløn i bero, indtil du igen er tilbage. Hvis du allerede på udreisetidspunktet ved, at du vil tage fast bopæl uden for EØS-området, standses udbetalingen allerede ved udrejsen.

Det er hovedreglen, at du ikke kan få udbetalt efterløn, hvis du arbejder i udlandet uden for EØS-området. Der gælder dog særlige regler, hvis du har lønarbejde for en dansk arbejdsgiver, og du bevarer dit medlemskab af a-kassen. Kontakt os, hvis det er tilfældet.

Retten til efterløn stopper

Din efterløn stopper ved udgangen af den måned, du fylder 65 år. Hvis du har optjent ret til skattefri præmie, får du denne udbetalt umiddelbart herefter.

Du bliver samtidig automatisk udmeldt af MA.

Hvis du har spørgsmål eller er i tvivl om noget, er du altid velkommen til at kontakte os. Adresser og telefonnumre står på bagsiden.

Magistrenes
Arbejdsløshedskasse
Mimersgade 47
2200 København N
Telefon 70 20 39 71

ma@ma-kasse.dk
ma-kasse.dk

MA - Odense
Slotsgade 21B, 4. sal
5000 Odense C
Telefon 70 20 39 71

MA - Århus
Vesterbro Torv 1-3, 7. sal
8000 Århus C
Telefon 70 20 39 71

MA - Aalborg
Østerågade 19, 3. sal
9000 Aalborg C
Telefon 70 20 39 71

